

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

95. Decisio Sacræ Rotæ Romanæ coram R. P. D. Bichio. Cracovien.
Præposituræ S. Floriani. Veneris 27. Maii 1650.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

litionibus cuiusdam domus, ut in eo legitur, vers. si quilibet
sem sciens laficio che si paghino, &c.

11. Quoniam verba illa non recipiunt substantiam
legati prius simpliciter facti, sed illius executionem per
viam demonstrationis, non autem conditionis, vel taxatio-
nis, i. quidam testamento. Vbi explicat Bart. sub princ.
vers. aliquid enim est dicere, &c. iff. de leg. 1. Lucius, Titius,
ff. de alim. & cib. legat. & Calft. cons. 338 quia exceptio-
nes sub n. 3. vers. pro inrell. huius dubij. &c. lib. 1. Bero.
cons. 17. n. 1. 3. vers. & ad sic concludendum lib. 1. Lad.
cons. 159. per rot. Mantic. de concil. lib. 9. cit. 3. sub n. 20.
vers. scindendum est eriam, &c. Mem. consil. 1. 6. sub n. 15.
vers. responderetur, &c. cum seq. & cum aliis relatis per
modern. Rom. disceptum 256 sub n. 1. & sub n. 59. vers.
decimo quinto, &c. & in specie legati ad pias causa fa-
cti probat Tiraquel. de priuileg. pia cauf. priuileg. 63.
vers. & hoc expreſſe &c. & sequita fuit Rota decif. 662.
sub n. 2. vers. accedit, & prius a num. 1. & seq. part. 1.
dineris. Quod certius firmandum est quod summum à
Leonello legatum Hospitali, cum non posset Antonius
præiudicare iuriibus illi competentibus tam à bonis le-
gantibus in v. l. C. com. de legat. Rot penes Card. Se-
raph. decif. 1. 39. 4. n. 3. vers. unde cum pro huicmodi legato,
&c. Durand. dec. 1. 85. num. 4. vers. hypotbecariam au-
tem, &c. cum seq. Buratt. decif. 286. num. 1. 4. vers. cum
ipsa, &c. & in recent. dec. 1. 55. num. 1. & seqq. p. 1. Quām
etiam iphus hereditas iuxta terminos l. I. cui. & si haves,
vers. Imperator Antonius, & in posse legat. & fid. &
l. certa efforma. C. ead. gloss. in d. 1. in verbis ipsius here-
dis, & Bart. sub n. 4. vers. appone ultime, &c. Cod. comman-
de legat. & alij.

Et ita fuit conclusum utraque parte informante, &c.

DECISIO XCV.

Sacra Rot. Rom. coram R. P. D. Bichio.

Cracouien-Præpositura S. Floriani.

Veneris 27. Maij 1650.

§. 1. C apta quæ fuit possessio huius Præposituræ à
Sigismundo Grigoronic infra decennium à
die sententia latæ à Reuerendiss. Episcopo Cracouien.
vii Cracouien Academia Cancellario ipsum Sigis-
mundum quamvis à minori parte patronorum nominatum
instituendum esse pronunciantis reiecit Stanislao
Iukowouski à maiori parte præsentante, attenta, ac
proinde sub sequestre ponente an sit, discutendum ho-
die proposuit, & affirmatiuè Rota respondit.

2. Quidquid enim intra decem dies sententia
geritur attentatum est quando sententia apellacionem
iùspensuam recipit cap. non solum de appell. in 6. gloss. in
c. dilectis 55. verb. exquendam de appell. cum aliis aleg.
in Cracouien. Præpositura 30. Ianua ij. 1645. coram R. P.
D. meo Verofpio & in Meleniana Commende Vaow. 13.
currentis coram R. P. D. meo Cerro.

3. Recipit vero appellationem dicta sententia Domini
Episcopi Cracouienis, quia etiam ab institutione
appellare permititur, quando ad eam processum fuit
iudicitaliter, licet secus sit si extra iudicitaliter ut post Ge-
min. Franc. Cald. & alios ibi allegatos decisum fuit in d.
Cracov. Præpositura coram R. P. D. meo Verofpio: et que
ratio diuersitatis, quia institutione sui natura non compa-
tentem contradicitorie est mere interloquitoria, nec
fortius naturam diffinitiva, & nisi inter institutum,
& instituentem, quia videlicet institutionem reuocare
non valet, ut in cap. fin. de elec. in 6. notar. Lapis Abb.
num. 6. Franc. num. 7. Anchast. sub num. 5. in 5. quod. Lot-
ther de re benef. lib. 2. quæst. 13. num. 8. at comparente
contradictorie iudicallique formato processu cum causa
evidenti. Tom. VIII.

cognitione habet absolute vim diffinitivæ, & gravat
competitorem, ut reprobata contraria sententia Ce-
nall. 9. 693. num. 1. tradit Garz. de benef. part. 9. cap. 4.
num. 16. & seqq. & præst. tim. num. 16. Lotth. d. 9. 1. 8. 2.
& 9. 42. num. 1. 4. Rot. decif. 6. num. 2. p. 2. decif. 2. 2.
ex num. 4. lib. 2. p. 3. diuers. decif. 197. num. 1. & 2. part. 5.
recent. Fuisse autem iudicitaliter in casu nostro proce-
sum demonstrat ne dum tenor ipsius sententia, sed
etiam decreta, contradictiones, & citationes præceden-
tes, que iudicalem processum efformant cap. formis de
verb. signif. Lambeth. de in e patr. lib. 2. part. 2. 9. 21. art.
4. num. 1. & 4. Caffad. decif. 1. 8. in fin. de probab. Rota
decision 26. 6. num. 1. & seqq. lib. 2. part. 2. diuers. & In Ca-
laguritana Beneficij 27. Maij 1641. coram R. P. D. meo
Pentinger.

4. Non obstat Statutum, seu Ordinatio Academiæ mā-
dens seruari sine omni contradictione quidquid Episco-
pus Cracouienis gratificando censuerit, cum quia cum
non loquatur nominatum de gratificatione iudicitaliter
concessa intelligenda est de extra iudiciali, prout regulariter
concedi solet cap. concordationi ibique Gemin. n.
3. de appellat. in 6. & in puncto simili Constitutionis
Rot. in Calagurit. in Ollauarij 24. Martij 1604. coram
bon. men. Penia, in Lanen. Sarzanen. iurif. patr. 22. Iunij
1615. coram bon. men. Remboldo, impress. par. 3. recent.
decif. 691. sub num. 2. in Calaguritana beneficij 23. Iunij
1645. coram bon. men. A gueles. Gonz. super reg. Can.
pofi. gl. 9. in annor. conv. nullit. nu. 27. & 216. Luther. de
re benef. lib. 2. q. 13. n. 84. & 2. seqq.

5. Tum etiam, quia ut dicta Constitutioni locus fie-
ret, probandum ex aduerso esset illius formam. Nolle
seruatum, vt notar. Doct. in cap. pastoralis de appellat.
& in e. super q. 27. §. porro de offi. deleg. tradit Butr. n. 6.
Bald. n. 5. Felin. n. 7. in fin. Rot. in puncto clausula prohibi-
tensis appellationem decif. 9. 1. n. 10. coram S. M. Greg.
XV. Quod non probatur, non probatur, imò constat
de contrario cum D. Episcopus non gratificauerit cum
parte maior. vel duabus quo casu eadem ordinatio gra-
tificationem sine contradictione seruari precepit, sed
solus ut apparet ex ipsa lectura sententia, in qua licet
asseruerit se pronunciare in præsentia, & personali assi-
dencia Rectoris, actuum Decanorum Academij ibi no-
minatorum illi de hoc non adhibetur fides, quidquid
dicendum esset, si ea verba non essent iudicis, sed Not-
tarij cap. prudentialiam de offi. deleg. Franc. in e. cum plures
n. 1. cod. rit. in 6. Felin. in cap. quoniam contra n. 34. de
probab. Socc. consil. 47. v. 15. lib. 4. Menoch. consil. 439. n.
28. Rota dec. 450. n. 12. in fin. p. 2. recent.

6. Eo minus quia ex publico instrumento dato in Sum.
Stanislai n. 10 apparet Rectorem vir à cum duobus De-
canis maiore partem constituentibus votum protu-
lisse pro Stanislao eadem die latæ sententia ab Episco-
po, & de eiusdem sententia nullitate dixisse, vnde vltro
colligitur quod eorum præsentia, & assiduita tempore
sententia esto quod vera esset, non idē induxit se cō-
fessum qui exinde præsumi non potest, quando aliae
circumstantiae facti contrarium suadent, ut post alios
quos allegat tradit Felin. in t. nonne, nu. 6. de presump.
quem sequitur Scraph. dec. 708. n. 4. & 5. relatus à Mo-
der. Capucino Bononiensi de elec. p. 1. 6. 3. dnb. 23. n. 5.
Rot. dec. 377. n. 42. p. 5. rec. cumque verba illa ordinatio-
nis cum part. maiori vel duab. directa ad Rectorem, &
Decanos ad quod omnimodum regimen huius & allorū
negotiorum ex eadē ordinatione principaliter spectat,
importent quod maior vel duas partes aequè principaliter,
ac Epilcopus votum proferre debeant in gratifica-
tione iuxta theoreticam, quam ex text. in l. Titia textores
§. nihil differ. ff. leg. 1. tradit in terminis collationis Feder.
de Sen. consil. 1. n. 8. Abb. consil. 57. sub n. 3. vers. &
si in creatione part. 1. Rob. ad Monach. in rubr. de iure
part. in 6. num. 10. & 11. Rota in Magnis Alii beneficij
28. Iunij 1645. §. maior coram me. Et etiā declaravit ob-

F 3 seruanti.

Decisiones Nouissimæ

scrutantia inter ipsas partes, quia Episcopus decretum super quodam emergenti tuit nedium in personali assentia Rectoris, & Decanorum, sed etiam de cunctum voto ut legitur in sum. Stanislai sub n. 1, lit. A non sufficeret maiori vel duarum partium praesentia, & assentia, quia aliud est assidere, vel actuū alterius præbere praesentiam, aliud facere, & votum proferre i. e. ff. aff. Baldi in somnium num. 9. vers. 6 hoc est verum. C. testam. Ibiue Bart. Alex. & alii quos in proximis terminis refert, & sequitur Moder. Capuccinus Bononiensis de ccl. p. 1. c. 2. dub. 22. n. 4.

7. Verlamur præterea extra terminos ordinacionis propter notioram sententiae Episcopi iniustitiam cap. 53. de appellat. ibiq. Abb. n. 17 Put. sec. 41. 4. n. 3. lib. 3. in cor. Rot. dec. 56. n. 4. part. 4. diue. f. dec. 61. sub n. 2. part. 1. recent. quia reiicere non debet Stat. laum habentem vota maioris partis non solum Rectoris, & Decanorum, sed etiam omnium possessorum Academiae ad quos ex donationibus Regis Apostolica autoritate suffulcis iuspatronatus spectat, quique idem instituendas erat non attento quis ex praesentatis maioribus qualitatibus polleret cap. 3. iuncta gloss. verb. cum maiorib. de iurepar. Couart. in reg. peccatum part. 2. §. 7. num. 3. Gutiert. canon. quaest. lib. 2. cap. 1. n. 20. Garz. de benef. part. 9. cap. 2. n. 25. Seraph. dec. 875. n. 2. Rot. dec. 202. n. 1. part. 2. recent. decif. 202. n. 1. coram bon. mem. Buratt.

8. Neque enim ordinatio que dumtaxat concedit gratificationem Episcopo in casu discordie Rectoris, & Decanorum extendenda est ad exclusionem praesentati à maiori parte aliorum patronorum, & sic habentis ius ad rem ex huiusmodi presentatione questionem Hostiensis, in cap. cum Bersoldi sub n. 5. vers. solvitur de re indic. Seraph. dec. 123. 8. n. 4. & dec. 127. 4. n. 1. Butatti. dec. 48. n. 5. Cui neque per facultatem gratificandi concessam Episcopo in casu dumtaxat discordia Rectoris, & Decanorum, neque per regimen, & ordinacionem omnimodam universitatis eidem Rectori, & Decanis tributam derogatum censor. Sarnien. super reg. detin. q. non tollen. quaest. n. 8. & seqq. Gatz. de benef. p. 4. c. 3. n. 20. Rota decif. 17. infra à med. vers. verum est prob. in nou. dec. 52. n. 3. part. 2. recent. sed tam gratificatio, quam regimen intelligitur concessionem seruata semper juris communis dispositione praesentatum à maiori parte patronorum preferentis, & sic arbitrio boni viri quo locum tributum censetur. Castr. consil. 33. n. 3. lib. 1. Alex. consil. 129. n. 5. lib. 1. Dec. consil. 493. n. 16. in sua. Soc. iun. consil. 129. num. 54. lib. 1. Fab. de Anna consil. 75. num. 29. & seq. lib. 1. & in proximis terminis Molini. de primog. lib. 2. cap. 5. sub n. 69. vers. se. à electio. Rot. in Calaguriana benefic. 27. Nouemb. 1648. §. & hinc coram me.

9. Tandem non obstat quod Reuerendiss. Nuncius Apostolicus ad quem à sententia Episcopi appellatio devoluta erat, suam inhibitionem moderatus fuerit vigore sapè memorata ordinationis, quia Index appellationis non potest appellationem in causis appellabilibus reiciendo, appellanti præjudicare leg. eos 6. C. appell. & stante appellatione postea ad Papam interposita, & per Signaturam simpliciter admisla adhuc eadem lis durate dicitur Feder. de Sen. consil. 98. n. 5. in fin. quæque intra decem dies innouata fuerunt ante inhibitionis moderationem, possunt adhuc à secundo Iudice appellationis reuocari saltem per viam nullitaris, Rot. dec. 42. lib. 3. & 9. apud Peniam maximè attenta facultate reuocandi contenta in commissione Rotali, Rot. dec. 75. n. 8. pars. 7. recent.

10. His consequens est ut possesso Sigismundi qua attentata est ponatur sub sequente iuxta rationabilem stylum Rotae, ne videlicet in beneficibus detur vitiosus ingreditus, & attentans fruatur commodo vitiosæ possessionis Cæsar. de Graff. dec. 2. n. 2. de appell. Rot.

dec. 616. n. 3. part. 1. diuers. dec. 69. n. 1. p. 3. recent. & in aliis relatibus in supracitata Meleuitana Commenda de Vicars coram R. P. D. meo Cerro, & in Cracoviensi positiuaria coram R. P. D. meo Veroflio.

Et ita decisum utique parte informante.

DECISIO XCVI.

Sacra Rotæ Romane coram R. P. D. Bichio.

Cracoviensis, Decimaturum.

Mercurij 16. Nonembri 1650.

§. 1. Pertinet Decimas Villa de Vygenies ad Monasterium Androueniense probant. Liber beneficiorum Dicecesis Cracoviensis ibi habentur, quod dicta Villa est sub Parochia Ecclesia de Androu, sub invocatione S. Catharinae cuius proprietas totalis ad Monasterium Androueniense pertinet omnino agri Villa soluunt, & conducunt pro Monasterio Androuensi decimam manipulari, & Canapale, vtli Summ. Monasterij n. 3. Item Liber Relaxationum Ecclesia Cathedralis, & Dicecesis Cracoviensis ibi in Vygenies decima manipularis pro Monasterio Androueniensi Sum. n. 4. Item liber Visitacionum in quo dicta Parochialis Ecclesia S. Catharinae enunciatur iuspatronatus Abb. Androueni, & numerando corpora Doctis Presbytero Rectori eiusdem Ecclesia assignata recentur dumtaxat in hac Villa decimas valoris decem marcarum. Itē testes deponentes, quod Monachii decimas exegunt. Itē inuentarium rerum temporalium dictæ Ecclesia S. Catharinae vbi asteritur ipius Ecclesiæ proprietatem ad Monasterium Androueniense pertinere, & Monasterium percepere decimam manipulari huius Villa Summ. n. 6.

2. Quod inuentarium cum fuerit à Rectori adueniatio producetur plenè contra ipsum probat Dec. in cap. cum venerabilis n. 9. de except. Valenz. 10. n. 19. §. 60. lib. 1. Gabr. de confess. comel. 4. n. 14. Rot. dec. 2. n. 1. in fin. p. 2. recent. dec. 23. 8. n. 5. coram sanl. mem. Greg. XV. propterea etiam probant dicti libri maxime simul inveniuntur his quæ concernunt statum Ecclesiarum Civitatis, & Dicecesis ead audientiam. §. nos i. i. i. i. Vbi Inoc. n. 1. Abb. n. 4. de preso. Parif. consil. 7. n. 9. lib. 4. Bursat. consil. 25. n. 43. & seq. Boët. dec. 05. n. 13. Rot. penes Mart. Andr. dec. 12. sub n. 5. vers. que omnia.

3. Eo magis, quia Monasterium exhibuit ultioris confirmationem Apostolicam sub Adriano Quarto Summo Pontifice donationis huius Villæ, cuique decimaturi sibi à Joanne Polonorum Archicopio facta, quæ satis probata dicitur ex ipsi literis confirmationis illius tenore referentibus, gloss. in e. i. verb. defens. 29. distinc. Felin. in cap. inter d'ebos. n. 7. de fid. in fin. Ruti. consil. 1. n. 7. consil. 23. 1. n. 5. & 6. lib. 1. Paris. consil. 33. n. 9. lib. 1. Boët. dec. 24. 7. n. 3. Rota dec. 3. n. 1. & seq. part. 2. diuers.

4. Et tam donationis quam confirmationis effectuatio appareret ex supradictatis libris, & imitantis exactiō longe post obitum Adriani IV. secundum anno 1369. continentibus ut supra pertinentibus decimatum ad Monasterium, neconon ex venditione huius Villa cum expressa reservatione decimatarum manipularium per Abbatem, & Monasterium quibusdam licet facta vlt. que de anno 1365. cum successu illarum exactione, donec quidam Plebanus nomine Bartholomeus Arcellio tunc Abbottus electus ex eius cælestine incipit decimas exigere, ut depositi septimus tellis ex aduerso examinatus super interrogatorii Parochi, & super interrogatorii commentus ad Sextum Summ. prime positionis sub n. 6. lit. A. sufficte probare effundatio nem etiam remotam, quando non constat, quod alius medio